

Er frimærket dødt ?

Ole Zøfting Larsen

Alle disse små farvede papirlapper der fanger vores opmærksomhed, stimulerer vores nysgerrighed, eller bekræfter os i vores indifferente.

Disse frimærker, stamps, sellos, timbres, francobolli, Briefmärkte og hvad de nu hedder, hvordan vil de se ud, vil de overhovedet eksistere om 10 – 15 år ? Vil vi sende og modtage stjernefrankostemplet post i standard blå kuverter, eller vil vi i fagre ny Europa udelukkende kommunikere via vores ude- og hjemme-computere.

Sådan så vi og vores EU-naboer ud (november 93) i frankeringen af et 20 grams brev. En broget og velkendt flok, præget af tradition og vanetænkning. De klassiske temaer, statsoverhoveder, nationale kuriositeter, monumenter, arkitektur og landskabelighed, symboler på stabilitet, styrke, tryghed og altings uforanderlighed.

Set som national ikon er det britiske regentmærke velfungerende. Hvad er stærkere visuelt, end en karakteristisk silhuet? Mærket har idag så stor en gennemslagskraft, at det helt kan undvære landets navn. Et lige så markant og indarbejdet symbol er portrættet af den franske Marianne, også efter hun har gennemgået en foryngelseskur via et computer-grafik program. Samme Marianne skiller sig smukt ud i et højt smalt frimærkeformat.

Frimærkets karakter af værdipapir fastholdes af flere lande i teknikken stålстик, en smuk og klassisk teknik, men også en teknik, der ofte er stivnet i kedsommelig maner.

Langt hovedparten af dagens frimærker er trykt i offset eller dybtryk, teknikker der giver en blank overflade i trykket. Kombinationer af disse forskellige trykteknikker kan give en fin variation i farver og struktur, der sammen med et godt motiv til tider gør frimærket til fornem minigrafik.

Frimærket er et salgs og samleobjekt, og en generel leflen for det populistiske og kommersielle aspekt er ofte med til at banalisere produktionen. Enkelte lande skiller sig dog markant ud, med en nutidig og levende designpolitik og fremstiller frimærker af høj teknisk og kunstnerisk kvalitet. Af dem må først og fremmest Holland nævnes. Det computerdesignede frimærke er på godt og ondt en type mærker vi kommer til at se meget mere til.

Måtte fremtidens europæiske designere, brugs og kommunikationskunstnere forene de bedste ting i traditionen omkring frimærket med nytænkning, være med til at bevare vore respektive identiteter og i højere grad sætte individuelt præg på frimærket. Det vil gøre de små oplevelser af gode frimærker til større oplevelser.

Længe leve frimærket!

Ole Zøfting Larsen, IDD.
Lærer ved Danmarks Designskole.
Har siden 1976 arbejdet i København,
især med museumsformidling